

STORTINGET

Innst. 34 L

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 93 L (2017–2018)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Endringer i naturmangfoldloven (hjemmel for gjennomføring av vanddirektivet)

Til Stortinget

Sammendrag

Klima- og miljødepartementet fremmer i proposisjonen forslag til ny paragraf 26 a i naturmangfoldloven. Formålet er å gi en ny forskriftshjemmel for gjennomføring av vanddirektivet, slik at vannforskriften kan gis med hjemmel også i naturmangfoldloven.

Vannforskriften ble fastsatt i 2006 som en gjennomføring i norsk rett av EUs rammedirektiv for vann fra 2000. Vannforskriften ble fastsatt før naturmangfoldloven ble vedtatt i 2009, og ble den gang gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven, vannressursloven og forurensningsloven. Vannforskriftens formål er å beskytte, og om nødvendig forbedre, tilstanden i ferskvann, grunnvann og kystnære områder. Vannforskriften gir rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Naturmangfoldloven omfatter alle typer påvirkning på natur, herunder ferskvann og kystvann. Naturmangfoldloven vil med den foreslåtte endringen dekke hele det virkeområdet som vannforskriften gjelder, og det gis med den nye bestemmelsen en klarere hjemmel for å fastsette kvalitetsmål for vannforekomster i de tilfeller som faller utenfor virkeområdet for forurensningsloven og vannressursloven, jf. naturmangfoldloven § 13 annet ledd.

Den foreslåtte endringen i naturmangfoldloven legger ingen føringer for hvordan vannforskriften endres. Regjeringen ønsker å få en rasjonell og effektiv oppdatering av vannforvaltningsplanene, i tråd med Norges forpliktelser etter EUs vanddirektiv og med en tydeliggjøring av statens ansvar for gjennomføring. Nødvendige forskriftsendringer skal vurderes ut fra høringsforslaget og de uttalelser som er kommet inn, og skal gjøres i en egen prosess som ikke er slutført.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Espen Barth Eide, Mani Hussaini, Hege Haukeland Liadal og Runar Sjøstad, fra Høyre, Liv Kari Eske-land, Stefan Heggelund, Aase Simonsen og Renate Sølversen, fra Fremskrittspartiet, Terje Halleland og Gisle Meininger Saudland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Ole André Myhrvold, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Venstre, lederen Ketil Kjenseth, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, og fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, viser til regjeringens forslag om endringer i naturmangfoldloven for å hjemle vannforskriften i dette lovverket. Forslaget skal møte behovet for å oppdatere forankringen i norsk lovverk, som er endret etter at vannforskriften ble gjennomført i norsk rett i 2006. Det vises videre til at naturmangfoldlovens brede virkeområde vil favne vannforskriftens formål på en bedre måte enn dagens rettstilstand.

Komiteen vil understreke at forslaget om å hjemle vannforskriften i naturmangfoldloven ikke må svekke forskriftens hjemmel i plan- og bygningsloven. Denne er viktig for å ivareta hensynet til en helhetlig sam-

funnsplanlegging, herunder de mål som ligger til vannforskriften.

Komiteen vil videre understreke betydningen av en tydelig rollefordeling, et klart lovverk og forutsigbarhet knyttet til vannforvaltningen i Norge. Komiteen merker seg at den tidligere varslede oppgaveoverføringen fra fylkeskommunene til staten på dette området nå er satt i bero, og at forslaget til behandling gjelder spørsmålet om hjemmel for gjennomføring av vanddirektivet i norsk lov.

Komiteen vil fremheve at det skal fremgå av vannforskriften at planprosessene også i fortsettelsen skal følge plan- og bygningsloven, og at de endelige vannforvaltningsplanene skal være regionale planer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til enigheten mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti om oppgaveoverføring og regionreform, der det fastslås at vannressursforvaltningen ikke overføres fra fylkeskommunen til staten. Disse medlemmer vil understreke at fylkeskommunene skal beholde koordineringsrollen i vannregionene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre er tilfreds med at regjeringen gir vannforskriften hjemmel også i naturmangfoldloven. Dette er viktig for å oppfylle forskriftens formål om en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene, og disse medlemmer mener derfor at hjemmelen er nødvendig for å sikre en god forvaltning av vannforekomstene i Norge.

Komiteen mener det er riktig å hjemle vannforskriften også i naturmangfoldloven for å oppnå miljømålene i alt vann som faller inn under vannforskriften. Dersom naturmangfoldloven hadde foreligget da vannforskriften ble vedtatt, mener komiteen den naturlig ville inngått i hjemmelsgrunnlaget. Komiteen vil likevel understreke at en hjemmel i naturmangfoldloven ikke må svekke forskriftens hjemmel i plan- og bygningsloven, som komiteen ser som avgjørende for å ivareta hensynet til en helhetlig samfunnsplanlegging, samordning og medvirkning som også er forutsetninger i vannforskriften. Komiteen mener det derfor må fremgå av vannforskriften at planprosessene skal følge plan- og bygningslovens bestemmelser, og at vannforvaltningsplanene skal være regionale planer etter plan- og bygningsloven.

På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at vannforvaltningsplanene fortsatt er regionale planer etter plan- og bygningsloven, og at planprosessene skal følge bestemmelsene i plan- og bygningsloven.»

Komiteen viser til høringen som ble avholdt for komiteen den 17. oktober, og det klare signalet som ble gitt om at hjemmelsgrunnlag i naturmangfoldloven skal komme i tillegg til gjeldende hjemmel i plan- og bygningsloven. Det ble, slik komiteen ser det, tydelig understreket at det er viktig for fylkeskommunene som regionale vannmyndigheter at vannforvaltningen ses i sammenheng med annet planarbeid. Regjeringen viser til at innføringen av en ny § 26 a i naturmangfoldloven ikke vil endre rettsstillingen i den forbindelse. Komiteen mener dette er en grunnleggende forutsetning for å kunne støtte innføring av naturmangfoldloven som hjemmelsgrunnlag for vannforskriften.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

A.

vedtak til lov

om endringer i naturmangfoldloven (hjemmel for gjennomføring av vanddirektivet)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold gjøres følgende endringer:

Overskriften i lovens kapittel III skal lyde:

Kapittel III. Artsforvaltning mv.

Ny § 26 a skal lyde:

§ 26 a. (gjennomføring av vanddirektivet i norsk rett)

Kongen kan fastsette de forskrifter som er nødvendige for å gjennomføre Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av rammer for fellesskapstiltak for vannpolitikk (vanddirektivet) i norsk rett.

II

Loven trer i kraft straks.

B.

Stortinget ber regjeringen sørge for at vannforvaltningsplanene fortsatt er regionale planer etter plan- og bygningsloven, og at planprosessene skal følge bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 6. november 2018

Ketil Kjenseth

leder

Ole André Myhrvold

ordfører

